

No. 12 Eylül 1967

Cumhuriyet (statüsü)

Pablo Casals "Hürriyet ödülü,, alıyor

NEW YORK, (a.a)

«Hürriyet yolundaki faaliyetini, müziğinin sanat zenginlikleriyle mükemmel bir şekilde bağdaştırdığı için», 91 yaşındaki viyolonselci Pablo Casals'a 1968 yılı «Hürriyet Ödülü» verilecektir.

«Hürriyet Ödülü», her yıl «Freedom House» adlı Amerikan teşekkülü tarafından verilmektedir. «Freedom House», çeyrek yüzyıl kadar önce naziliğe muhalif çeşitli kuruluşların bir araya gelmesiyle kurulmuştur.

«Freedom House» un Başkanı eski Senatör Paul Douglas, ödülün Pablo Casals'a verildiğini açıkladıktan sonra şunları söylemiştir :

«Casals'ın bütün hayatı boyunca barış dâvasına bağlılığı, kendisini hiçbir zaman yakışıksız teşebbüslere sürükledi. Pablo Casals, savaşın sebeplerini, adletsizlik, istibdat ve fakirliği ortadan kaldırmadıkça sürekli bir barışa ulaşamayacağımızı bilmektedir. (Tek silâhım müziktir. Müzik, hürriyet yolunda savaşır) dediğini hatırlıyalım.»

Ödül

«Hürriyet Ödülü» adı altında verilen bronz plâka, 8 nisan 1968 de New York'ta yapılacak bir törenle Casals'a verilecektir.

«Hürriyet Ödülü» böylelikle ikinci defa olarak bir sanatçıya verilmektedir. Bundan önce 1960 yılında Güney Afrikalı yazar Alan Paton'a verilmişti, (Paton, plâkayı aldıktan sonra Güney Afrika'ya döndüğünde pasaportu elinden alınmıştır).

Geçmişte Hürriyet Ödülü alan siyaset adamları arasında, Sir Winston Churchill, Jean Monnet, Harry Truman, Lyndon Johnson da vardır.

Viyolonselci Pablo Casals, 30 yıldan fazla bir zamandan beri hürriyet mücadelesine girişmiştir. Bu yolda ilk hedefinin 18 haziran 1936 da. anavatanı İspanya'da başladığı bilinmektedir: Barselona Senfoni Orkestrası ile Beethoven'ın Dokuzuncu Senfonisinin provasında olan Casals'a, Franco kuvvetlerinin şehre hücum etmek üzere olduğu bildirilince arkadaşlarına şöyle demişti: «Belki de artık hiç bir zaman bir araya gelemeyeceğiz. İster misiniz, senfoni bitirelim.»

Harikulâde

Yıllar sonra, Casals bunun «Harikulâde bir konser olduğunu» anavatanından uzakta anlatmıştır. Olaydan kısa bir zaman sonra İspanya'dan ayrılan Pablo Casals sürgün hayatını seçtiğinde 60 yaşını geçmişti. İspanya'da demokratik bir hükümet işbaşına geçmedikçe vatanına dönmeye ahdeden sanatçı, ikinci Dünya Savaşı Avrupayı sarmadan önce de hür dünyanın Hitler ve Mussolini'ye karşı koyması için uyarılarda bulunmuş, daha önceki, 1917 de Sovyet ihtilâlinden sonra nasıl Komünist Rusya'da konser vermeyi kabul etmedi ise, Almanya'da nazizmin, İtalya'da da faşizmin hüküm sürdüğü yıllarda bu ülkelere adımını atmamış, hiç bir teklifi kabul etmemiştir.

«En iyi dostum» dediği büyük besteci Johann Sebastian Bach'ın ölümünün 200 üncü yıldönümü dolayısıyla 1950 yılında Fransanın güneyindeki Prades şehrinde (kendisi burayı İspanya'ya yakınlığı ve benzerliği sebebiyle seçmişti) düzenlenen Bach festivali sırasında yakın arkadaşları ile verdiği konserler, müzik tarihinin büyük olayları arasına girmiştir.

Pablo Casals, 1957 den beri Porti Riko'nun San Juan şehrinde yaşamakta. 90 yaşını geçtiği halde çalmaya devam etmektedir.